

Mål for DN's arbejde i Skovrådet

Sekretariatet indstiller, at Hovedbestyrelsen beslutter følgende:

1. DN's skovpolitik fastholdes som den brede ramme for DN's skovpolitiske arbejde i Skovrådet og andre fora.
2. DN's fokus på biodiversitet i skovene, som en prioritering af indsatsen indenfor skovpolitikken, fastholdes, således at DN's egne initiativer i 2015 og -16 bygger på hovedanbefaling 1 og 2 i Skovpolitikken, som er lidt mere detaljeret beskrevet i anbefaling 1 og 2 i kapitel 1 om biodiversitet.
3. DN lægger vægt på, at formålet med den skov, som udlægges for at bevare og forbedre biodiversiteten skal være meget klart. Formålet "optimering af biodiversitet" kan generelt ikke gradbøjes eller opnås i et kompromis med andre interesser. I de skove må der kun ske indgreb, som har til formål at bevare og øge biodiversiteten. Særlig vigtigt er det, at træproduktion helt ophører at være et formål de pågældende steder.
4. DN prioriterer at opnå enighed og klarhed i det bredt sammensatte Skovråd om brugen af begreberne. Det er vigtigere end hvilke ord, som vælges.

Baggrund

Det blev på seneste HB-møde besluttet ikke at revidere DN's skovpolitik på nuværende tidspunkt. "Til gengæld skal der udstikkes rammer for DN's repræsentanter i Skovrådet (Jonas Geldmann og Nora Skjernaa Hansen), og begrebsdefinitionerne skal afklares, så DN kan komme med et udspil til Skovrådets møde sidst i oktober."

Skovrådet er et af de fora, hvor DN formelt har mulighed for at udbrede foreningens skovpolitik gennem dialog med andre parter i branchen inkl. skovejersorganisationer, forskere og myndigheder. Skovrådet har desuden en formel rådgivende rolle for miljøministeren. DN har som eneste interessent to pladser i Skovrådet, som er besat af Jonas Geldmann fra HB og Nora Skjernaa Hansen fra sekretariatet. Pladserne besættes af ministeren for en periode på fem år efter indstillinger fra organisationerne. Nora er ca. 2 år inde i sin anden periode, Jonas i sin første.

Rammer for repræsentation i Skovrådet

DN's skovpolitik (og øvrige relevante politikker) lægger en ramme og en retning for DN's ageren i Skovrådet samt i alle andre relevante fora. Både når det handler om selv at tage emner op og når det handler om at reagere på emner, som andre bringer op.

DN's hovedfokus har gennem de seneste mindst 7 år (som Nora har kendskab til) været biodiversitet. Altså at øge skovens rolle for den biologiske mangfoldighed. Et detaljeret fokus har været på at bevare de skovnaturperler (hotspots/levesteder), hvor de truede arter i dag klamrer sig fast, samt at få udpeget væsentligt større del af skoven (20 % i 2020) til biodiversitetsformål (anbefaling 1 og 2 i første kapitel af DN's skovpolitik om biodiversitet). DN har været og er stadig en markant biodiversitetsstemme i debatten, herunder i Skovpolitisk Udvalg i 2010-11 og de workshops i 2014 som skulle lede frem til et nyt nationalt skovprogram.

Naturperlerne i skovene er nu ved at blive kortlagt, hvilket er en vigtig sejr for DN på vejen mod en mere ambitiøs tilgang til beskyttelse. Sekretariatet anbefaler, at dette fokus opretholdes og at DN's skovpolitik i øvrigt også fremover udgør den bredere ramme for DN's indspil og udspil i Skovrådet (og øvrigt lobbyarbejde).

Skovene har dog også mange andre potentielt positive effekter for natur og miljø, herunder kulstofbinding, substitution af fossil energi og fossile materialer samt drikkevandsbeskyttelse og friluftsliv, hvilket DN spiller med på, når lejlighed byder sig, men altså ikke har som det primære skovfokus.

Begrebsafklaring

Uenigheden om betydningen af de forskellige skovbegreber er et forvirrende element i den igangværende debat om skovene. Efter dialog med mange forskellige interessenter kan det dog foreløbig konkluderes, at der faktisk ikke er uenighed om formålet med de skovområder som afsættes til natur/biodiversitet eller hvad man må og skal i de pågældende områder for at optimere biodiversiteten.

På Skovrådets møde 30. oktober sættes begreberne til diskussion. DN's forhåbning er, at der kan nås til en fælles afklaring, som respekteres af alle parter. DN kan komme med indspil til debatten både på mødet samt før og efter og eventuelt i form af fælles udspil sammen med andre medlemmer af Skovrådet. Der er nødt til at være et vist forhandlingsrum for DN's repræsentanter i Skovrådet til at forsøge at nå enighed med de andre parter. Enighed og klarhed om begreberne er vigtigere end lige nøjagtig hvilke ord, Skovrådet når frem til som velegnede. Sekretariatet er i kontakt med mange andre interessenter og udveksler syn på diverse begreber.

Formålene med de enkelte skovområder kan groft sagt være natur (biodiversitet), produktion (af træ) eller noget midt mellem. Der, hvor hovedformålet er biodiversitet, er det nødt til at være det altoverskyggende hovedformål, som generelt ikke kan gradbøjes mod andre interesser. Det er vigtigt at adskille formålene med forskellige skovområder fra virkemidlerne, som bruges til at opnå formålene.

Flere gode begreber i spil

DN har i foreningens Skovpolitik "Levende skove" brugt de samme definitioner som Naturstyrelsen af "biodiversitetsskov", som beskriver formålet, og "urørt skov", som beskriver et af de vigtige virkemidler til at bevare og forbedre biodiversiteten.

"Biodiversitetsskov er skov, som har natur og biologisk mangfoldighed som det primære driftsformål. Biodiversitetsskov indeholder dels særligt naturmæssigt værdifulde skove, som beskyttes, og dels skovarealer, som søges udviklet med henblik på natur og biodiversitet" (kilde: Danmarks Nationale Skovprogram, Miljøministeriet 2002).

”Urørt skov er skov, der fra et nærmere bestemt tidspunkt er fritaget fra direkte menneskelige indgreb” (kilde: Naturskovsstrategien 1992).

Eftersom ”biodiversitetsskov” rent sprogligt opleves som et svært begreb kan det være en ide at overveje at skifte det ud med ”naturskov” med samme mening, og skærpe definitionen, så det tydeligt fremgår, at træproduktion ikke kan være et formål. Ordet ”naturskov” er tidligere blevet brugt af Naturstyrelsen i en anden betydning om træernes genetiske oprindelse, men det er sandsynligvis ikke relevant at holde fast i.

Naturstyrelsens definition af urørt skov, som har været brugt de seneste 10-15 år, også af bl.a. DN og FSC, lyder:

Urørt skov er karakteriseret ved:

- Ingen hugst eller fjernelse af ved, undtagen af hensyn til skovgæsters sikkerhed eller passage.
- Grøfter tilstoppes så afvanding ophører.
- Ingen sprøjtning, gødskning eller jordbearbejdning.
- Ingen kørsel med traktor og tungt maskinel.

En gruppe af biodiversitetsforskere har foreslået en ny definition på urørt skov, som i indhold mere svarer til forslaget om naturskov (tidl. biodiversitetsskov) ovenfor:

»Urørt skov er skovområder udpeget til biodiversitetsformål uden omkostningstung naturpleje. Urørt skov betyder, at der ikke drives skovdrift. Urørt skov udelukker hverken mennesker, græssende dyr eller naturgenopretning.«

Hans Henrik Bruun (Biologisk Institut KU), Rasmus Ejrnæs (DCE, AU), Morten D.D. Hansen (Naturhistorisk Museum, Aarhus), Jacob Heilmann-Clausen (Statens Naturhistoriske Museum, KU), Carsten Rahbek (CMEC, KU), Jens-Christian Svenning (Institut for Bioscience, AU). Altinget.dk den 12. maj 2015

En ny beskrivelse af naturskov kunne for eksempel se således ud, men det vigtigste er at opnå en fælles forståelse i Skovrådet, så begreberne bruges ens på tværs af branchen:

”Formålet med naturskov er at bevare og forbedre den biodiversitet, som er naturlig for området. Der laves kun indgreb, som medvirker til at bevare og forbedre biodiversiteten. Særlig vigtigt er det, at træproduktion helt ophører at være et formål de pågældende steder.”

Virkemidler i naturskoven til at bevare og forbedre biodiversiteten kan være urørthed, naturpleje som græsning og fjernelse af uønskede (træ)arter eller naturgenopretning; herunder lukning af grøfter, lysningshugst omkring gamle egetræer, skabelse af skadede træer og dødt ved mm. For at kombinere formål og virkemidler kan man kalde udpegningerne for f.eks. ”urørt naturskov”, ”naturskov med græsning” eller ”naturskov med naturgenopretning”. Mange steder vil naturskov efter en genopretningsfase kunne udlægges som urørt naturskov. I urørte skove laves ingen indgreb overhovedet, bortset fra at friholde stier. Færdsel er tilladt som hidtil.”

Tidligere behandling i organisationen

HB mødet 4. september 2015.